

การวิเคราะห์การอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในผลงานทางวิชาการ
ของอาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

นางสาวพัชรี ชัยพนิจจร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-955-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15514

I 17498727

A CITATION ANALYSIS OF THAI GOVERNMENT PUBLICATIONS IN ACADEMIC WORK
BY THE FACULTY MEMBERS
OF NATIONAL INSTITUTE OF DEVELOPMENT ADMINISTRATION

Miss Phatcharee Chaipinijkajorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-955-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์การอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในผลงานทาง
วิชาการของอาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

โดย

นางสาวพัชรี ชัยพินิจจจร

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

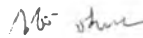
รองศาสตราจารย์ จันทวิมล

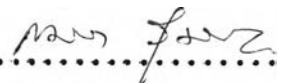
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชรรัมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา สุทธิรัตน์ศรีกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์จันท์วิมล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กมลารุ่งอุทัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิสัยพร เหมะรัชตะ)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

ชื่อย่อ : การวิเคราะห์การอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในผลงานทางวิชาการของ
อาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (A CITATION ANALYSIS OF THAI GOVERNMENT
PUBLICATIONS IN ACADEMIC WORK BY THE FACULTY MEMBERS OF NATIONAL
INSTITUTE OF DEVELOPMENT ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ศจี จันทวิมล,
378 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปริมาณการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย รวมทั้งศึกษาประเภท
ขอบเขตเนื้อหา อายุ ภาษา แหล่งผลิต และรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดใน
ผลงานทางวิชาการของอาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในระหว่างปี พ.ศ. 2521 - 2528
จำนวน 1,329 ชื่อเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า จากจำนวนผลงานทางวิชาการที่มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลประเภทต่าง ๆ
จำนวน 828 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 65.4) มีปริมาณการอ้างอิง 14,409 ครั้ง โดยเป็นผลงานทางวิชาการ
ที่อ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย 565 ชื่อเรื่อง 3,418 ครั้ง (ร้อยละ 23.7) ของปริมาณการอ้างอิงทั้งหมด
สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยภาษาไทยได้รับการอ้างอิงมากกว่าสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 82.8)
ส่วนประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ รายงานการค้นคว้าและวิจัย
(ร้อยละ 29.3) ในขอบเขตเนื้อหาหมวดสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 60) ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 0-5 ปี
(ร้อยละ 62.5) และแหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ได้แก่ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ออกโดยมหาวิทยาลัย
ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 41.6) สำหรับรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยภาษาไทยที่ได้รับการ
อ้างอิงมากที่สุด คือ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย
ภาษาอังกฤษ คือ The Fourth National Economic and Social Development Plan
(1977 - 1981) สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่เป็นวารสารภาษาไทย คือ ราชกิจจานุเบกษา ส่วนวารสาร
ภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงมี 3 รายการและได้รับการอ้างอิงในปริมาณที่เท่ากัน คือ Bank of
Thailand Monthly Bulletin, Bank of Thailand Monthly Report และ Bank of
Thailand Quarterly Bulletin.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ พิชัย ชื่นทนใจจากร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศสจ ชื่น

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PHATCHAREE CHAIPINIJKAJORN : A CITATION ANALYSIS OF THAI GOVERNMENT PUBLICATIONS IN ACADEMIC WORK BY THE FACULTY MEMBERS OF NATIONAL INSTITUTE OF DEVELOPMENT ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SACHI CHANDAVIMOL. 378 PP.

This research study designs to peruse the rate of the utilization of the Thai government publications as well as analyze the types, contents, age, language, sources of publication, and titles of the Thai government publications which have mostly been cited in the academic works of the faculty members of National Institute of Development Administration during 1978 - 1985 with the total number of 1,329 titles.

It is found from the research findings that the total numbers of the citations of academic works from various types of sources of data are 828 titles with the rate of 14,409 times of citation. The study reports that 565 titles of the total citations are the Thai government publications with the rate of citation at 3,418 times (23.7 percent). The Thai government publications published in Thai language are cited in a larger number than those in English language (82.8 percent). Types of the Thai government publications which have been cited most are research works (29.3 percent) in the content of social sciences (60 percent) within the duration of 0 - 5 years (62.5 percent); and major sources of publication of Thai government publications come from the universities under the Ministry of University Affairs (41.6 percent). As regards the title of the Thai government publications published in Thai language which has been cited most is the Fourth National Economic and Social Development Plan and that in English language also goes to the Fourth National Economic and Social Development Plan (1977 - 1981). Finally, the Government Gazette is the Thai government publication in the types of Thai language periodical which has been cited most; whereas the Bank of Thailand Monthly Bulletin, Bank of Thailand Monthly Report, and Bank of Thailand Quarterly Bulletin are three types of government English language periodicals with equal rate of citations.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติกร วัชร ชัยวงษ์นิจกุล
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Ab. S. K.*

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล ซึ่งเป็นประธานกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กมลลา รุ่งอุทัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์วลัยพร เหมะรัชตะ
ที่กรุณา เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ธีระพงษ์ วิกิต เศรษฐ รองศาสตราจารย์ประชัย
เปี่ยมสมบูรณ์ รองศาสตราจารย์อนุมงคล ศิริเวทิน อาจารย์วิชัย รูปขำดี คุณชนิตา
จรรยาพรพงศ์ คุณพิชยา เกณฑ์รัตนา คุณสุภาวดี ไบสุวรรณ คุณสุภาภรณ์ สังข์ศรี คุณพรทิพย์
โรจนพิทยากร คุณละม้าย ชัยเจริญ คุณมานิดา อรรถเจตน์ คุณจรี อุดมรัตน์ คุณสุชาดา
พงษ์พันธ์ คุณสมใจ อัศวประเสริฐดี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก
อีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พัชรี ชัยกนิจจจร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนภูมิ	จ
บทที่	
1 บทนำ	
เหตุผลและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	7
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
งานวิจัยในต่างประเทศ	11
งานวิจัยในประเทศ	14
2 สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยและผลงานทางวิชาการของอาจารย์	
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	21
ความหมายของสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	21
วัตถุประสงค์ในการจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	21
ประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	22
ความสำคัญของสิ่งพิมพ์รัฐบาลต่อผู้ใช้ห้องสมุด.....	24
การเผยแพร่สิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

พัฒนาการของสิ่งพิมพ์รัฐบาลในประเทศไทย	25
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.....	27
แหล่งที่มาและประเภทของผลงานทางวิชาการ.....	29
ระดับสถาบัน.....	30
โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ.....	30
งานด้านส่งเสริมเอกสารวิชาการ.....	31
งานด้านวารสารพัฒนบริหารศาสตร์.....	35
การวิจัย.....	36
ศูนย์บริการวิชาการ.....	41
บทความวิชาการดีเด่น.....	43
โครงการศึกษาต่อเนื่อง.....	44
สภาอาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.....	45
ระดับคณะ/สำนัก/โครงการ.....	45
การผลิตเอกสารทางวิชาการ.....	45
การประชุม/สัมมนา	48
ระดับส่วนบุคคล	48
สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.....	49
การคัดเลือกสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย	54
การจัดหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย	54
ปัญหาในการดำเนินงานจัดหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย	55
การจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย	56
บริการของสำนักบรรณสารการพัฒนา	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แผนพัฒนาสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	61
3 วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย	63
วิธีดำเนินการวิจัย	63
การสร้างแบบฟอร์มและ เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	65
การบันทึกข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ.....	137
สรุปผลการวิจัย.....	138
อภิปรายผล.....	151
ข้อ เสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ.....	159
ข้อ เสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	160
ข้อจำกัดในการวิจัย	160
บรรณานุกรม	162
ภาคผนวก ก.	170
ข.	173
ค.	175
ง.	205
จ.	207
ฉ.	209
ช.	224
ประวัติผู้เขียน	378

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผลงานทางวิชาการของอาจารย์จำแนกตามคณะ/สำนัก/ โครงการ	64
2	จำนวนผลงานทางวิชาการที่รวบรวมได้จำแนกตามคณะ/สำนัก/ โครงการ	72
3	จำนวนการอ้างอิงในผลงานทางวิชาการของอาจารย์จำแนกตาม คณะ/สำนัก/โครงการ	73
4	จำนวนผลงานทางวิชาการที่มีการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนก ตามคณะ/สำนัก/โครงการ	74
5	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามคณะ/สำนัก/โครงการ	75
6	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์จำแนก ตามคณะ/สำนัก/โครงการ	76
7	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามภาษา	77
8	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามภาษาและคณะ/สำนัก/ โครงการ	78
9	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามประเภท	79
10	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามประเภทและคณะ/ สำนัก/โครงการ	82
11	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามขอบเขตเนื้อหา	84
12	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาและ คณะ/สำนัก/โครงการ	87
13	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหมวดหมู่ย่อยในหมวด สังคมศาสตร์และคณะ/สำนัก/โครงการ	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามอายุและ คณะ/สำนัก/โครงการ	92
15	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามแหล่งผลิต	93
16	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามแหล่งผลิตและ คณะ/สำนัก/โครงการ	100
17	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน หน่วยราชการอิสระ	102
18	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน สำนักนายกรัฐมนตรี	104
19	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงกลาโหม	107
20	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงการคลัง	109
21	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงการต่างประเทศ	111
22	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	113
23	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงคมนาคม	116
24	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงพาณิชย์	118
25	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงมหาดไทย	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงยุติธรรม	123
27	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงวิทยาศาสตร์	125
28	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงศึกษาธิการ	127
29	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงสาธารณสุข	129
30	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน กระทรวงอุตสาหกรรม	131
31	ปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามหน่วยงานใน ทบวงมหาวิทยาลัย	133

สารบัญแนกฎบ

แนกฎบที่		หน้า
1	การแบ่งส่วนราชการและการบริหารงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	28
2	แนกฎบแสดงการจัดหน่วยงานของสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	53